

**Національна академія наук України
Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця**

«Затверджую »

Директор Інституту фізіології
ім. О.О. Богомольця НАН
України

Академік НАН України
Веселовський М.С.

«Прийнято»

рішенням Вченої ради
Інституту 09.04.2026 протокол
№3

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України**

1. Загальні положення

2.

1.1. Це Положення визначає організаційні, змістові та процедурні засади освітнього процесу в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України (далі – Інститут) при підготовці здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, а також осіб, які здобувають науковий ступінь доктора наук.

1.2. Освітній процес в Інституті є невід’ємною складовою його наукової діяльності та спрямований на підготовку конкурентоспроможних фахівців, здатних до самостійного здійснення наукових досліджень, генерування нових знань, їх критичного аналізу та впровадження у практику.

1.3. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, а також з урахуванням вимог Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Європейських стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та принципів Європейського простору вищої освіти.

1.4. Освітній процес організовується за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС), що базується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти та досягненні визначених програмних результатів навчання. Один кредит ЄКТС становить 30 годин.

1.5. Здобуття ступеня доктора філософії передбачає виконання освітньо-наукової програми, індивідуального плану, проведення самостійного дослідження та публічний захист дисертації.

1.6. Освітній процес в Інституті ґрунтується на принципах студентоцентрованого навчання, академічної свободи, академічної доброчесності, рівного доступу до освіти, інтеграції освіти, науки та інновацій, а також відкритості та прозорості процедур.

1.7. Форми здобуття освіти включають очну (денну), заочну, а також можуть реалізовуватися із застосуванням дистанційної та змішаної форм навчання, що передбачає використання сучасних цифрових технологій, електронних платформ та засобів комунікації.

1.8. Освітня діяльність здійснюється українською мовою, з можливістю використання англійської мови для викладання окремих дисциплін, проведення наукових заходів та інтеграції у міжнародний освітній і науковий простір.

2. Освітні програми та їх реалізація

2.1. Освітній процес в Інституті здійснюється на основі освітньо-наукових програм (ОНП), які є комплексними документами та визначають цілі навчання, програмні результати навчання, перелік освітніх компонентів, їх обсяг у кредитах ЄКТС, логічну послідовність вивчення та форми контролю.

2.2. Освітньо-наукові програми формуються з урахуванням сучасних досягнень науки, стратегічних напрямів розвитку Інституту, потреб ринку праці, а також рекомендацій стейкхолдерів, включаючи роботодавців, науковців та здобувачів освіти.

2.3. Розроблення та реалізація освітніх програм здійснюється на засадах компетентнісного підходу, що передбачає формування у здобувачів здатності до вирішення складних наукових і практичних задач.

2.4. Освітні програми підлягають регулярному моніторингу, перегляду та оновленню. Такий перегляд здійснюється з урахуванням результатів внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості, аналізу освітньої діяльності, відгуків здобувачів освіти та інших зацікавлених сторін.

2.5. Кожна освітньо-наукова програма має гаранта, який відповідає за її якість, актуальність, відповідність стандартам вищої освіти та вимогам забезпечення якості.

3. Студентоцентроване навчання та індивідуальна освітня траєкторія

- 3.1. Освітній процес організовується на засадах студентоцентрованого підходу, що передбачає врахування індивідуальних потреб, інтересів, можливостей та освітніх цілей здобувачів.
- 3.2. Здобувачам забезпечується можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вибору навчальних дисциплін, тематики дослідження, форм і методів навчання.
- 3.3. Індивідуальний навчальний план здобувача формується за участю наукового керівника, погоджується відповідними структурними підрозділами та затверджується в установленому порядку.
- 3.4. Інститут створює умови для розвитку у здобувачів критичного мислення, навичок самостійної роботи, здатності до аналізу інформації та прийняття рішень, що відповідають сучасним вимогам наукової діяльності.

4. Форми організації освітнього процесу

- 4.1. Освітній процес реалізується через різні форми навчальної діяльності, які спрямовані на досягнення програмних результатів навчання.
- 4.2. До основних форм організації освітнього процесу належать навчальні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, практична підготовка, науково-дослідна діяльність та контрольні заходи.
- 4.3. Навчальні заняття включають лекції, семінарські, практичні та лабораторні заняття, індивідуальні заняття, консультації та співбесіди.
- 4.4. Лекції спрямовані на формування системних знань, ознайомлення з сучасними науковими концепціями, теоріями та методами досліджень.
- 4.5. Семінарські та практичні заняття сприяють розвитку навичок аналізу, дискусії, аргументації та застосування теоретичних знань на практиці.
- 4.6. Лабораторні заняття забезпечують набуття практичних навичок роботи з сучасним обладнанням та експериментальними методами.
- 4.7. Самостійна робота здобувачів є ключовим елементом освітнього процесу і передбачає поглиблене вивчення матеріалу, виконання індивідуальних завдань, підготовку наукових публікацій.
- 4.8. Освітній процес може здійснюватися із застосуванням дистанційних технологій навчання, електронних освітніх платформ, онлайн-курсів та інших цифрових ресурсів.

5. Оцінювання результатів навчання

- 5.1. Оцінювання результатів навчання є невід'ємною складовою освітнього процесу та здійснюється з метою визначення рівня досягнення здобувачами програмних результатів навчання.
- 5.2. Система оцінювання базується на принципах об'єктивності, прозорості, системності та недискримінаційності.
- 5.3. Контроль знань включає поточний контроль, підсумковий контроль та атестацію.
- 5.4. Критерії оцінювання доводяться до відома здобувачів заздалегідь та є чіткими і зрозумілими.
- 5.5. Результати оцінювання використовуються для вдосконалення освітнього процесу та підвищення його якості.

6. Забезпечення якості освітнього процесу

- 6.1. В Інституті функціонує внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності, яка є складовою системи управління якістю та спрямована на постійне вдосконалення освітнього процесу.

- 6.2. Система забезпечення якості включає планування, реалізацію, моніторинг та перегляд освітніх програм і освітнього процесу в цілому.
- 6.3. До процесу забезпечення якості залучаються всі учасники освітнього процесу, включаючи здобувачів, викладачів, наукових керівників, роботодавців та інших стейкхолдерів.
- 6.4. Результати моніторингу та оцінювання використовуються для прийняття управлінських рішень та вдосконалення освітньої діяльності.

7. Академічна доброчесність

- 7.1. Освітній процес в Інституті здійснюється з дотриманням принципів академічної доброчесності, які є основою довіри до результатів навчання та наукових досліджень.
- 7.2. Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися етичних норм, забезпечувати достовірність результатів та уникати будь-яких форм академічного шахрайства.
- 7.3. Інститут забезпечує функціонування механізмів запобігання порушенням академічної доброчесності, включаючи перевірку на плагіат та розгляд відповідних порушень.

8. Міжнародна діяльність та мобільність

- 8.1. Освітній процес в Інституті орієнтований на інтеграцію у міжнародний освітній і науковий простір.
- 8.2. Інститут забезпечує умови для академічної мобільності здобувачів та викладачів, участі у міжнародних освітніх і наукових програмах, спільних дослідженнях та публікаціях.
- 8.3. Міжнародна діяльність сприяє підвищенню якості освіти, розвитку дослідницьких компетентностей та конкурентоспроможності випускників.

9. Атестація здобувачів вищої освіти

- 9.1. Атестація здобувачів включає проміжну та підсумкову оцінку результатів навчання і наукової діяльності.
- 9.2. Проміжна атестація проводиться з метою контролю виконання індивідуального плану та оцінювання прогресу здобувача.
- 9.3. Підсумкова атестація передбачає публічний захист дисертації та підтвердження досягнення програмних результатів навчання.

10. Права та обов'язки учасників освітнього процесу

- 10.1. Здобувачі освіти мають право на якісну освіту, академічну мобільність, участь у формуванні освітнього процесу та об'єктивне оцінювання результатів навчання.
- 10.2. Здобувачі зобов'язані виконувати індивідуальний навчальний план, дотримуватися академічної доброчесності та правил внутрішнього розпорядку.
- 10.3. Викладачі та наукові керівники зобов'язані забезпечувати належний рівень викладання, підтримку здобувачів та об'єктивність оцінювання.

11. Прикінцеві положення

- 11.1. Це Положення є основним нормативним документом, що регламентує організацію освітнього процесу в Інституті.
- 11.2. Положення підлягає регулярному перегляду та оновленню з урахуванням змін у законодавстві, вимог системи забезпечення якості освіти та результатів моніторингу освітньої діяльності.